

PREFERENCJE PARTYJNE POLAKÓW NA POZATKU WRZESNIA `99

Warszawa, wrzesien 1999

- Gdyby wybory do Sejmu odbywały się na początku września, to wygrałby je SLD, zdobywając 36% głosów. Na drugim miejscu znalazłby się AWS z 20% poparcia. Mandaty w Sejmie uzyskalyby jeszcze dwie partie: UW (13%) i PSL (7%).
- Wśród innych ugrupowań relatywnie większym poparciem cieszą się ROP i UP (po 4%). Po 3% głosów uzyskalyby: KPEiR, UPR i ChD III RP. Na Samoobronę i KPEiR RP oddaloby głos po 2% wyborców. KPN – O, BdP oraz inne ugrupowania mogłyby liczyć na 1% głosów.
- Zainteresowanie wyborami parlamentarnymi nie jest wysokie. Dwie piąte (41%) uprawnionych do głosowania Polaków stwierdziło, że na pewno poszliby głosować, a niecała jedna czwarta (23%) – że raczej tak.

OBOP

Osrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.
ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowan zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W pierwszym tygodniu wrzesnia, po wakacyjnej przerwie, OBOP przeprowadzil sondaz dotyczacy poparcia dla partii politycznych w wyborach parlamentarnych, gdyby mialy sie one odbyc w najblizsza niedziele¹. Badanie przeprowadzone zostalo tuz po odwołaniu wicepremiera i szefa MSWiA Janusza Tomaszewskiego, podczas gdy trwaly dyskusje o rekonstrukcji rządu. Ponadto, poczatek roku szkolnego przyniósł zmiany w systemie edukacji – rozpoczela sie czwarta reforma spoleczna. Wplyw na preferencje partyjne mogly miec również protesty spoleczne, m. in. Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Poloznych podjal decyzje o wznowieniu akcji protestacyjnej.

* * *

Gotowosc wziecia udzialu w wyborach do Sejmu, gdyby odbywaly sie one na pocztku wrzesnia, zadeklarowalo dwie piate pelnoletnich Polaków (41%), czyli nieznacznie wiecej niz przed wakacjami (o 4 punkty procentowe).

Ponadto, niecala jedna czwarta (23%) osób uprawnionych do glosowania wyrazila umiarkowane zainteresowanie wyborami – stwierdzili oni, ze raczej poszliby glosowac.

GDYBY W NAJBLIŻSZA NIEDZIELE ODBYŁY SIE WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIALBY(ELABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	41%
raczej tak	23%
raczej nie	12%
zdecydowanie nie	18%
trudno powiedziec	6%

Blisko jedna trzecia doroslych Polaków (30%) nie wzielaby udzialu w glosowaniu, przy czym 18% osób zdecydowanie wykluczilo swój udział, a 12% - z pewnym wahaniem.

Deklaracje zdecydowanego udzialu w wyborach sa tym czestsze, im lepsza ocena własnej sytuacji materialnej: glosowac poszliby 33% osób, którym powodzi sie zle, 43% tych, którzy oceniaja, ze wiedzie im sie srednio i 46% zadowolonych ze swej sytuacji finansowej.

Pewnosc udzialu w glosowaniu wzrasta również wraz z wiekszym zainteresowaniem polityka.

Gdyby wybory odbywaly sie na pocztku wrzesnia, przy urnach mozna byloby spotkac relatywnie najczesciej osoby z wyzszyim wykształceniem (58%), respondentów, którzy przekonani sa, ze sprawy w Polsce ida w dobrym kierunku (54%), mezczyzn (50%), mieszkanców regionu wschodniego (50%),

osoby w wieku 55-64 lata (49%), mieszkańców małych osrodków miejskich (48%).

Preferencje parlamentarne

Stosunkowo największe poparcie w hipotetycznych wyborach parlamentarnych na początku wrzesnia uzyskalby Sojusz Lewicy Demokratycznej – na te partie zaglosowalaby ponad jedna trzecia (36%) bioracych udział w wyborach. Znacznie mniej wyborców – jedna piata (20%) - oddaloby swój glos na Akcje Wyborcza Solidarnosc.

Podobnie jak we wczesniejszych sondazach, na trzecim miejscu znalazlaby sie Unia Wolnosci, uzyskujac 13% poparcie, czwarta pozycje zajeloby natomiast Polskie Stronnictwo Ludowe, na które glosowaloby 7% wyborców.

Z sondazu OBOP wynika, ze tylko przedstawiciele tych czterech partii: SLD, AWS, UW i PSL znalazliby sie w Sejmie.

W porównaniu do czerwca, istotnie zmienil sie jedynie poziom poparcia dla AWS – jest on obecnie o 5 punktów procentowych nizszy.

¹ Sondaz Osrodka Badania Opinii Publicznej z 4-6 wrzesnia 1999 r., przeprowadzony na reprezentatywnej, losowej 999-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku zycia. Maksymalny blad statystyczny dla takiej wielkosci próby wynosi +/-3%, przy wiarygodnosci oszacowania równej 95%.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW²

(Dane w proc.)

	X.'98	XI.'98	XII.'98	I.'99	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX'99
Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)	28	30	28	28	29	27	29	33	30	31	32	34	34	36
Akcja Wyborcza "Solidarnosc" (M. Krzaklewski)	31	34	31	29	30	25	26	20	24	25	21	22	25	20
Unia Wolności (L. Balcerowicz)	11	12	13	14	15	14	10	14	13	13	12	12	11	13
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	9	9	10	11	12	9	12	11	6	8	10	8	8	7
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	4	3	4	3	3	6	3	5	5	4	6	3	4	4
Unia Pracy (M. Pol)	4	3	5	5	3	4	5	3	6	3	4	3	4	4
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Maminski)	6	4	3	4	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3
* Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	1	1	1	1	1	1	2	3	2	3	3	4	3	3
Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Walesa)	2	2	2	1	1	2	3	2	3	2	2	3	2	3
"Samoobrona" (A. Lepper)	-	-	-	-	-	6	4	4	4	3	3	3	3	2
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)	2	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	4	1	2
Blok dla Polski (A. Gasienica-Makowski)	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
** Konfederacja Polski Niepodleglej - Ojczyzna (A. Słomka)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1
pozostale partie	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1

* - do pierwszego pomiaru w lutym '99 podawano nazwisko S. Michalkiewicza

** - do pierwszego pomiaru w marcu '99 pytano o Konfederacje Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny

Sposród pozostalych ugrupowan politycznych, relatywnie wieksze poparcie uzyskalby Ruch Odbudowy Polski i Unia Pracy – na kazda z tych partii oddaloby swój glos 4% wyborców.

Trzech na stu glosujacych Polaków gotowych byloby poprzeć Krajowa Partie Emerytów i Rencistów (3%), Unie Polityki Realnej (3%) lub Chrzescijanska Demokracje III RP (3%).

Poparcie 2% glosujacych zdobylaby Samoobrona oraz Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów.

Na Blok dla Polski, KPN - Ojczyzna oraz inne ugrupowania oddaloby glos po 1% osób.

² Na kartach umieszczono partie w kolejnosci alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnosza sie do wszystkich uprawnionych do glosowania osób, które zadeklarowaly ("zdecydowanie" lub "raczej") gotowosc wziecia udzialu w wyborach i jednoczesnie mialy okreslone preferencje. Informacje o niezdecydowanych zawiera odrebna tabela.

* * *

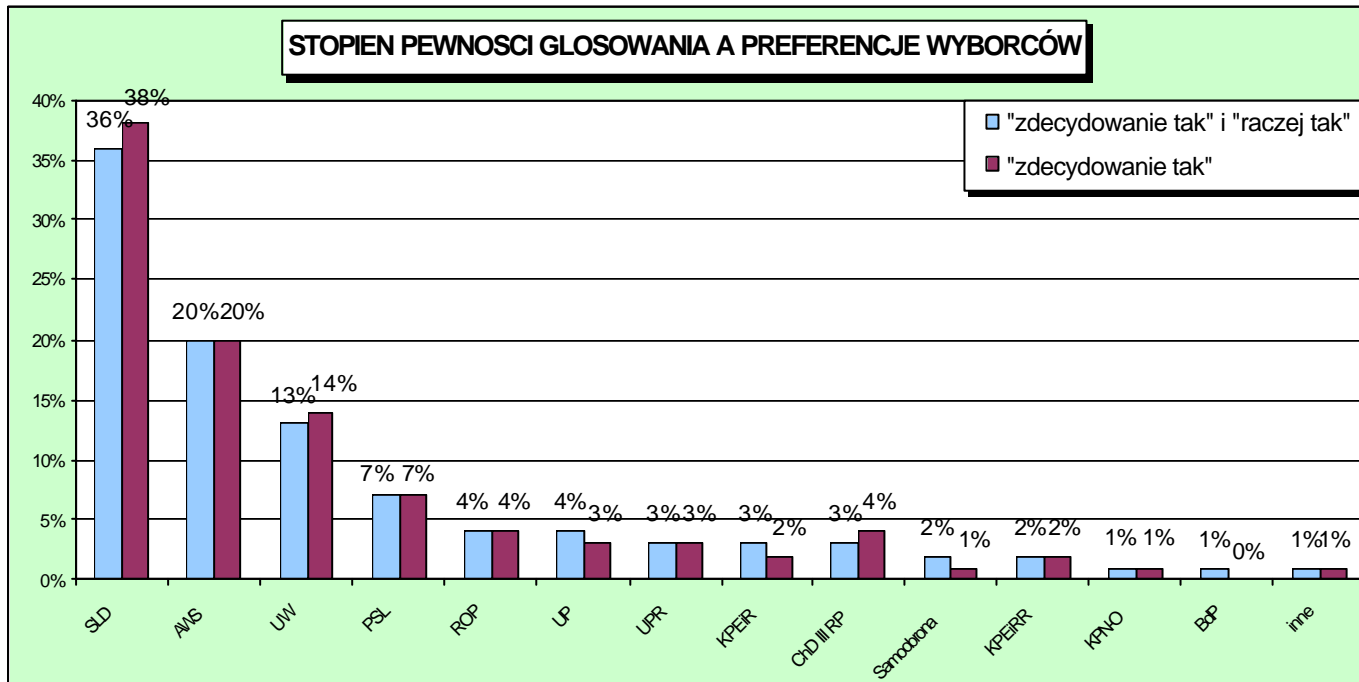
Udział osób, które deklarują wzięcie udziału w głosowaniu, ale mimo to nie wiedzą jaką partię poprzeć, jest obecnie taki sam jak w drugiej połowie czerwca.

	X.'98	XI.'98	XII.'98	I.'99	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX.'99
wahający się kogo poprzeć	16%	10%	11%	14%	17%	13%	13%	13%	17%	16%	12%	14%	17%	17%

Wybory "zdecydowanych"

Przedstawione wcześniej wyniki preferencji partyjnych dotyczą tylko tych osób, które (oprócz tego, że miały już sprecyzowane sympatie) "zdecydowanie" lub "raczej" zadeklarowały, że gdyby odbywały się wybory do Sejmu, to wzięłyby w nich udział. Jednak, jak wynika z dotychczasowych badań, faktyczny udział w wyborach bierze zazwyczaj tyle osób, ile wcześniej jest deklaracji zdecydowanego pójścia do urn. Warto więc porównać jak zmieniłyby się preferencje gdyby uwzględnić tylko wybory tych, którzy na pewno poszliby głosować.

Stopień poparcia dla poszczególnych partii politycznych wśród osób pewnych swego udziału w wyborach nie różni się istotnie od preferencji tych, którzy mniej lub bardziej zdecydowanie deklarują pójście do urn.

Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wzięłyby(ęłyby) Pan(i) w nich udział?

		ODPOWIEDZI W %					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	zdecydowanie nie	raczej nie	zdecydowanie nie	nie wiem	
OGÓŁEM		41	23	12	19	6	998
PŁEĆ	mężczyzna	50	20	10	16	5	468
	kobieta	32	26	14	21	7	531
WIEK	18-24 lata	35	19	23	20	3	141
	25-34 lata	34	31	12	17	7	192
	35-44 lata	40	23	7	21	9	198
	45-54 lata	45	19	11	19	6	189
	55-64 lata	49	20	10	16	5	109
	65 lat i więcej	42	24	11	18	4	169
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	34	21	16	24	6	250
	zasadnicze zawodowe	33	23	14	21	8	281
	średnie i pomaturalne	44	27	9	16	4	332
	wyższe z niepełnym	58	18	8	11	5	130
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	31	29	14	18	8	362
	miasto do 100 tys.	48	21	9	18	3	316
	miasto 101-500 tys.	44	16	12	20	7	194
	miasto pow. 500 tys.	41	22	13	18	6	126
REGION	małopolski	38	29	16	8	9	172
	wschodni	50	17	9	20	5	104
	katowicki	42	20	11	21	6	150
	dolnośląski	45	19	11	22	3	104
	wielkopolski	39	19	14	19	9	114
	pomorski	44	25	11	17	3	131
	centralny	34	26	11	23	6	224
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	41	24	10	18	7	475
	nie pracuje zawodowo	40	22	14	19	5	523
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	58	20	7	11	5	86
	prywatni przedsiębiorcy	44	31	10	14		50
	rolnicy	28	28	9	21	14	52
	robotnicy	40	19	14	19	8	177
	pracownicy fizyczno-umysłowi	36	29	8	21	7	123
	gospodynie domowe	38	22	18	16	6	36
	emeryci i renciści	41	23	10	20	5	305
	uczniowie i studenci	38	22	25	11	5	59
	bezrobotni	39	18	17	23	4	109
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	46	20	11	20	4	142
	średnia	43	25	12	16	4	550
	zła	33	20	13	23	10	302
KIERUNEK BIEGU SPRAW W KRAJU	dobry	54	25	7	11	3	273
	zły	36	22	13	22	6	632
	trudno powiedzieć	33	25	19	14	10	92
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	18	16	19	39	8	172
	raczej się nie interesuje	34	29	13	17	7	412
	raczej się interesuje	54	21	8	12	4	357
	bardzo się interesuje	75	9	5	10	1	52
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	42	24	11	17	6	584
	wierzący i niereg. praktykujący	38	24	13	19	5	291
	wierzący lecz niepraktykujący	39	13	13	28	7	96
	niewierzący	39	19	19	18	5	22
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	56	17	12	12	3	167
	centrolewicowe	47	31	5	14	2	114
	centroprawicowe	52	23	12	11	1	94
	prawicowe	54	23	9	11	3	197
	trudno powiedzieć	24	23	16	27	10	424

Kandydatów której partii lub ugrupowania popartą (aby Partii) w takich wyborach?

OGOLEM	Akcja Wyborcza "Solidarność"	Blok dla Polski	Chrześcijańska Demokracja III RP	KPN-Ojczyzna	Krajowa Partia Emerytów i Rentistów	Krajowe Przemysłowcy, Emerytów i Rentistów Rzeczypospolitej	Polskie Stronnictwo Ludowe	Ruch Odbudowy Polski	Samobrona	Sojusz Lewicy Demokratycznej	Unia Polityki Realnej	Unia Pracy	Unia Wolności	Inne	LICZBA OSÓB
19	mężczyzna	0	3	1	3	2	7	4	2	36	3	4	13	1	518
22	kobieta	1	2	0	1	1	10	4	2	42	3	4	12	1	279
24	18-24 lata	1	4	2	5	3	4	4	3	30	2	5	15	1	239
17	25-34 lata	1	3	1	2	1	12	5	5	30	10	2	14	1	60
16	35-44 lata	1	4	3	2	1	7	3	5	35	1	8	19	1	98
22	45-54 lata	1	3	1	3	1	5	4	2	41	3	6	6	2	97
17	55-64 lata	1	3	1	5	1	8	3	3	48	3	6	11	1	82
28	65 lat i więcej	1	4	1	8	5	7	3	2	32	3	2	8	1	97
23	podstawowe	1	3	1	6	3	13	2	5	41	1	1	2	1	109
18	zasadnicze zawodowe	1	4	2	3	3	8	5	5	36	1	5	9	1	128
21	freelance i pomaturalne	0	2	1	2	2	7	4	1	35	6	7	12	1	183
18	wyższe z niepełnym	1	5	1	4	1	4	4	4	35	1	1	36	1	83
18	WIEŚ	2	2	2	5	1	17	4	5	32	4	2	8	2	154
20	miasto do 100 tys.	0	4	1	1	3	3	2	2	43	2	6	11	1	183
24	miasto 101-500 tys.	1	4	1	3	2	4	8	2	29	3	1	21	1	102
20	miasto pow. 500 tys.	1	1	1	3	1	1	4	4	37	1	10	22	1	69
20	małopolski	4	4	4	4	1	13	5	4	27	3	5	14	1	91
26	wschodni	3	3	3	3	1	9	5	2	29	3	4	12	1	59
23	katowicki	1	3	1	2	1	4	5	3	34	1	3	18	3	75
20	dobrośląski	5	5	5	5	5	6	4	1	34	13	3	15	2	52
14	wielkopolski	2	2	4	4	4	8	4	4	48	17	3	17	1	52
25	pomorski	4	4	4	4	4	7	7	2	37	2	7	13	1	78
16	centralny	1	1	3	2	4	4	3	5	45	5	3	8	1	110
19	prace zawodowe	3	3	2	6	3	7	5	2	36	3	5	18	0	250
22	nie pracuje zawodowo	1	3	2	6	3	7	5	2	35	2	3	9	1	288
24	kierownicy, specjaliści	2	2	1	1	2	2	1	1	32	2	3	3	1	55
14	prywatni przedsiębiorcy	1	1	1	1	1	1	1	1	27	12	9	34	1	32
29	rolnicy	3	3	3	3	1	27	3	13	30	21	9	34	1	21
13	robotnicy	1	1	1	1	1	13	5	5	43	3	8	6	1	87
23	pracownicy fizyczny-umysłowi	4	4	6	6	1	1	6	6	64	1	6	16	1	64
12	gospodynie domowe	1	1	6	6	1	1	8	1	38	5	2	21	1	17
21	emeryci i renciści	1	3	2	9	5	8	4	3	37	1	1	6	2	185
15	uczniowie i studenci	3	3	2	2	5	16	8	3	32	7	7	14	1	27
30	bezrobotni	5	5	5	1	3	5	3	2	26	6	11	11	1	48
25	dobra	1	2	2	1	3	6	4	4	29	1	1	23	1	83
21	średnia	1	4	1	3	1	7	4	2	36	3	5	14	1	307
18	zła	1	2	2	4	3	9	5	2	43	2	5	5	1	124
34	dobry	1	2	2	2	1	3	3	1	22	2	1	28	0	180
12	zły	1	4	2	3	3	9	5	3	46	3	6	4	1	288
16	trudno powiedzieć	3	3	7	7	3	12	2	3	35	2	6	12	1	377
21	w ogóle się nie interesuje	3	3	8	13	6	6	7	7	30	5	7	7	2	40
17	raczej się nie interesuje	1	3	2	3	1	11	4	4	33	3	5	13	1	196
22	raczej się interesuje	4	4	2	2	1	5	4	1	38	2	4	15	1	234
29	bardzo się interesuje	2	2	2	2	4	4	3	1	46	4	4	11	1	43
27	wierzący i regularnie praktykujący	4	4	1	4	3	9	4	3	28	2	4	13	1	304
15	wierzący i interes, praktykujący	1	2	1	1	1	6	4	1	46	4	3	15	1	156
4	wierzący lecz niepraktykujący	1	1	1	1	1	5	1	1	57	6	10	15	1	45
5	niewierzący	1	1	1	1	1	1	1	1	65	5	5	5	1	11
3	lewicowe	1	1	2	2	1	6	2	1	78	1	2	1	1	116
21	centroprawicowe	1	3	1	6	1	15	6	3	63	2	8	11	1	82
45	prawicowe	7	7	2	3	4	3	5	5	5	8	34	34	1	67
18	trudno powiedzieć	2	2	2	3	2	9	6	7	32	2	6	10	1	134